Punkt i protokollet PR 55/2020 rd

Plenum

Torsdag 16.4.2020 kl. 17.16—20.20

2. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om temporär ändring av lagen om skattetillägg och förseningsränta

Regeringens proposition RP 33/2020 rd
Utskottets betänkande FiUB 4/2020 rd

Första behandlingen

Andre vice talman Juho Eerola: Ärende 2 på dagordningen presenteras för första behandling. Till grund för behandlingen ligger finansutskottets betänkande FiUB 4/2020 rd. Nu ska riksdagen besluta om innehållet i lagförslaget. — Ledamot Viitanen.

Debatt

17.16 **Pia Viitanen sd:** Arvoisa puhemies! Hämmennyin, kun en nähnyt tuota puheenvuoropyyntöjärjestystä.

Todellakin tässä on kysymys nyt sitten esityksestä, jolla tuetaan maksuvaikeuksiin joutuneita yrityksiä. Tässä nimenomaisessa lakiesityksessä maksujärjestelyissä verojen suhteen mukana olevien yritysten viivekorkoa laskettaisiin väliaikaisesti 7 prosentista 4 prosenttiin. Tämä viivästyskoron laskeminen luonnollisesti edellyttää sitä, että verolle on haettu ja myönnetty maksujärjestely. Tämä esitys on määräaikainen: se on maaliskuun alusta lähtien, ja nämä järjestelyt ulotetaan sitten elokuun loppuun asti.

Samalla kun tämä laki eduskunnassa alentaa viivekorkoa, niin samalla Verohallinto on itsenäisesti tehnyt myös tiettyjä maksujärjestelyyn liittyviä joustoja, jotka ovat tarpeen ja hyviä. Maksueriä voidaan maksaa nykyistä myöhemmin pidennetyssä aikataulussa. Esimerkiksi sitten tämän järjestelyn piiriin on helpompi ottaa myös lisää erääntyneitä veroja nykyisten lisäksi.

Kaiken kaikkiaan vaikutuksia tuloarvioihin tällä on noin 700 miljoonaa, reilukin, mutta tietenkin näitä arvioita on varsin vaikeaa tehdä. Tämän esityksen myötä niitä on tämän verran arvioitu olevan. Kuntaveron puolella nämä vaikutukset olisivat siitä summasta 550 miljoonaa, eli merkittävä vaikutus kuntapuolella tällä olisi. Tärkeää on tietenkin huomata, että toisessa esityksessä, joka on yksimielisesti hallintovaliokunnassa hyväksytty ja joka on täällä seuraavaksi keskustelussa, nämä verotulomenetykset myös sitten kompensoidaan kunnille.

Asiantuntijakuulemisessa kaikkiaan tätä esitystä on pidetty ymmärrettävästi hyvinkin tarpeellisena näissä olosuhteissa ja tietenkin tätä on puollettu. Mutta sitten on herännyt keskustelua siitä, onko tämä koron taso, joka tässä esitetään neljäksi, juuri se oikea taso. Onko se neljä, pitäisikö sen olla kolme ja puoli, kaksi, yksi, nolla — mikä olisi oikea? Tietenkin tämän määrittäminen tässä vaiheessa on hieman hankalaa varsinkin, kun tämä laki on aika nopealla aikavälillä ja nopeasti valmisteltu. Sitä ovat valmistelijat tehneet nopeasti, ja

myös eduskunta on käsitellyt tämän hyvinkin kiireellisesti, jotta saamme näitä tärkeitä esityksiä täällä hyväksyttyä, se on kaikkien etu. Niinpä olemme jonkin verran sitten tässä mietinnössä pohtineet tätä asiaa, nimenomaisesti muun muassa juuri tämän koron suuruuden vuoksi.

Me siis esitämme valtiovarainvaliokuntana, että esitys hyväksytään toki ilman muuta, mutta esitämme siihen lausumaa, joka sitten pohtii hieman tätä tarvittavaa tulevaisuutta.

Kaiken kaikkiaan toteamme tästä korosta, että se tulee asettaa sellaiselle tasolle, että ensinnäkin tietenkin maksukyvytön yritys saa helpotusta tilanteeseensa, ja toisaalta sen täytyy olla sellaisella tasolla, että yritys, joka on maksukykyinen, jolla ei ole vaikeuksia, maksaa veronsa normaalissa ajassa, ja tällä tietenkin turvataan sitten verotulokertymää tässä ja nyt myös valtiolle ja kuntien päähän, mikä on tietenkin tärkeää. On hyvin tärkeää myös se, että poikkeuksellisissa olosuhteissa kun tuemme maksuvaikeuksiin joutuneita yrityksiä, voimme tukea juuri niitä, jotka sitä tukea nimenomaisesti eniten tarvitsevat.

Juuri sen vuoksi, että tämä on herättänyt kysymyksiä siitä, mikä on sitten lopulta se oikea koron taso, tulisiko sen tulevaisuudessa olla matalampi ja näin, valiokunta esittää lausumaa, jossa velvoitamme, että tätä asiaa hallituksen tulee seurata. Sen on seurattava juuri tätä koron oikeellisuutta — voisiko se olla alempi, tähän valiokunta viittaa — ja toisaalta se voi seurata myös sen kaltaisia asioita, kuten tulisiko maksujärjestelyn soveltamisaikaa pidentää. Eli se on hyvin tärkeää arvioida. Voimassaoloaikaa voi olla tarvetta myös jatkossa saada pidemmäksi. Myös sitä tulisi arvioida, voidaanko korosta kokonaan vapauttamista helpottaa nykyisestä. Nimittäin nykyään on olemassa säännös, jonka mukaan jo voidaan tietyistä perustelluista erityisistä painavista syistä määrätä tämä korko nollaksi. Tähän asti Verohallinto on tulkinnut tätä hyvin tiukasti eli aika poikkeuksellisia ovat olleet ne olosuhteet, joilla korko on määritelty nollaksi, mutta se on periaatteessa mahdollista. Halusimme valiokuntana kiinnittää huomiota siihen, että jos tarve on, niin voisiko tätä tulkintaa nollakorosta ja siitä, millaisessa tilanteessa sen tulisi olla nolla, väljentää nykyisestä näissä poikkeusolosuhteissa. Myös tältä osin lähetämme terveisiä jatkoon hallitukselle, jotta tätäkin asiaa kaiken kaikkiaan selvitettäisiin.

On hivenen vaikeaa verojaostossa, totesimme tässä ja nyt, todellakin tehdä sitä arviota, mikä on oikea koron taso ja kuinka paljon tulee tulevaisuudessa tarvetta näille järjestelyille, kuinka paljon ne vaikuttavat verokertymiin. Mutta totesimme myös sen tärkeän asian, että hyvin lyhyessä ajassa tulemme saamaan lisää tärkeää tietoa tämän arvioimiseksi. Nimittäin juuri nyt tiistaina 14.4. on tullut yksi verojen erääntymisen päivämäärä, eli helmikuun alvit, arvonlisäverot, ja maaliskuun työnantajasuoritusten ennakonpidätykset ovat tulleet maksuun. Varmasti hyvin pian näemme, kuinka paljon tässä tilanteessa nyt sitten haetaan mukaan näihin maksujärjestelyihin. Seuraava kohta, milloin tulemme saamaan lisää tietoa asiasta, tulee olemaan kolmen viikon kuluttua, jolloin sitten, jos ei ole järjestelyihin haettu mutta verot ovat maksamatta, Verohallinto lähettää maksumuistutuksia, jolloin varmasti tulee se hetki, jolloin sitten jälleen mahdollisesti näihin maksujärjestelyihin hakeudutaan. Näin ollen saamme taas tulevina viikkoina lisää tietoa siitä, keitä tämä tulee koskemaan, kuinka paljon yrityksiä tähän tulee mukaan, ja kaikki tämä arvio on sitten pohjana varmasti sille, kun hallitus tilannetta seuraa ja miettii, palaako se sitten näihin toimiin, mitä valiokunta ponnessaan kyllä edellyttää arvioitavan.

Eli tältä pohjalta, puhemies, näin esitämme. Totean vielä tähän, että kiinnitämme huomiota tässä omassa mietinnössämme myös sitten tähän, että toisaalta tällä on iso merkitys myös verokertymiin muun muassa kunnissa tässä ja nyt. Jollakin tavalla on myös huoleh-

dittava siitä, että esitetty koron taso on suhteessa siihen, miten samaan aikaan saamme tarpeellisen tuen yrityksille, tukea tarvitseville yrityksille, mutta turvaamme myös verotulokertymiä, joilla palveluja tuotetaan.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Essayah. — Nyt toimii tuo paneelikin.

17.25 **Sari Essayah kd:** Arvoisa puhemies! Aivan kuten valtiovarain verojaoston puheenjohtaja, edustaja Viitanen tuossa totesi, niin kiitokset siitä, että valiokunnassa hyvin nopeasti tämä asia pystyttiin viemään eteenpäin ja pääsiäisviikonlopun aikana saimme sitten tarvittavat lausunnot, mitä tarvittiin, ja valiokuntaneuvoksetkin venyivät, että saatiin tätä asiaa vietyä nopsasti tänne suureen saliin, jotta pystytään sitten — kun tiedetään, että näitä erääntyviä verovelkoja yrityksillä on — tuomaan tämä helpotus näitten korkojen suhteen.

Aivan niin kuin edustaja Viitanen totesi, valiokunnassa käytiin keskustelua siitä, mikä sitten loppujen lopuksi on oikea koron määrä. Aineistossa, mitä meille tuotiin esille näissä asiantuntijalausunnoissa, hyvin monesti viitattiin siihen, että tämä on tällainen määräaikainen lainsäädäntö ja yritykset, jotka ovat tässä tilanteessa, varmastikin tarvitsisivat mahdollisimman suuren tuen selvitäkseen tästä hankalasta tilanteesta. Siinä mielessä kristillisdemokraatit ja kokoomus päätyivät esittämään sitä, että tältä lyhyeltä ajanjaksolta, jolloinka tätä maksamista lykätään, perittäisiin ainoastaan viitekorko, joka on siis tällä hetkellä 0 prosenttia. Kun katsotaan, mitä kansainvälisesti yritysten tilanteen helpottamiseksi on tehty, huomataan se, että koron perimisestä on luovuttu määräaikaisesti kokonaan muun muassa Hollannissa, Isossa-Britanniassa, Irlannissa, Sveitsissä, Kreikassa ja Kyproksella, ja Ruotsissakin asiaa on pohdittu. Valtiovarainministeriön selvityksestä ei käynyt ilmi, miksi juuri 4 prosenttia nyt olisi se erityisen hyvä koron määrä, aivan niin kuin jaoston puheenjohtaja tuossa totesi, ja siinä mielessä, kun tällaisia perusteita ei löytynyt erityisesti tälle 4 prosentin korkotasolle, katsoimme, että tässä tilanteessa yritysten tukeminen on ennen kaikkea tärkein signaali, ja siksi todellakin haluamme esittää tätä vastalauseen 2 mukaista viitekoron tasoa.

Toki tässä on huomioitava se, paljonko näitä lykkäyksiä ylipäätänsä nyt haetaan, mikä on sitten tämä ikään kuin saamatta jäävä korkotaso. Tästä on esitetty vain niin sanotusti parhaita arvauksia. Meillä ei tällä hetkellä pysty olemaan sellaista dataa, josta voisimme sanoa, että esimerkiksi ne aineistossa esitetyt mahdolliset saamattomat korkomäärät olisivat juuri oikeita, mutta tietysti jostakin näitä arvioita on lähdettävä tekemään.

Ylipäätänsä haluaisin huomauttaa tässä yhteydessä, että monet yritykset kyllä varmasti pystyvät, jos ovat hoitaneet asiansa tähän mennessä hyvin, saamaan ihan markkinoiltakin noin 2 prosentin, alle 2 prosentin korolla lainaa, ja toki tässä paketissa, mitä tällä hetkellä yrityksille on muutoin tuotu, on monia erilaisia tapoja tukea. Sieltä löytyy Finnveran takaamia lainoja, sieltä löytyy erilaisia yritystukia ja sitten myöskin yksinyrittäjille suoraa tukea kuntien kautta. Voisi sanoa, että nämä keinot ovat tällä hetkellä monet, niin kuin pitääkin olla. Jos yritys päätyy hakemaan tätä verojen lykkäystä ja sitä kautta ikään kuin helpotusta siihen kassatilanteeseen, tätä puoltaa ehkä erityisesti se, että tämä on hyvin helppo tapa, tai näin meille ainakin on vakuutettu, ja toivomme, että Verohallinnossa byrokratia on nyt hyvin alhaalla ja että on mahdollisuus suurin piirtein puhelinsoitolla saada tämä asia järjestymään. Tietysti jos ajatellaan, että pankeissa pitää tehdä erilaisia selvityksiä, täyttää kaavakkeita ja niistä helposti kertyy sitten monenlaisia kuluja, niin siinä mielessä tietysti voi ajatella, että tämä verottajan perimä 4 prosenttia tässä tilanteessa olisi ikään kuin kustannus-

ten korvausta tästä, mutta meidän mielestämme kuitenkin se signaali yrityksille on nyt kaikkein tärkeintä ja siinä mielessä lykkäämisestä perittävä korko tulisi laskea viitekoron tasoon.

Kun edustaja Viitanen mainitsi, että on olemassa tämä veronkantolain 43 §:n 3 momentti, jossa on mahdollista erittäin painavista syistä päätyä myös siihen, että korkoa ei peritä, niin sitten kun Verohallinnolta pyysimme lisäselvityksiä, kävi ilmi, että tätä tosiaankin on tähän mennessä käytetty hyvin nuukasti yksityishenkilöihin, ja siinä mielessä voisi todeta, että tämä tuskin on se tapa, millä Verohallinto on tässäkään tilanteessa lähdössä liikenteeseen. Toki siinä tietysti tultaisiin sitten siihen vaikeaan arvioon, miksi yhden yrityksen kohdalla päädyttäisiin siihen, että korkoa ei peritä, ja toisen yrityksen kohdalla siihen, että korkoa peritään, joten senkin takia voi sanoa, että tämä kokoomuksen ja kristillisdemokraattien vastalause on selkeä: se on kaikille sama, ja toivomme, että nollaviitekorolla tällä hetkellä tässä tilanteessa meneteltäisiin. Tämä olisi tosiaankin kädenojennus nyt vaikeuksissa oleville yrityksille riippumatta siitä, millä toimialalla ne toimivat ja mistä taustasta ne tulevat.

Arvoisa puhemies! Todellakin valiokunnan mietinnön vastalause 2, ja ilmeisesti huomenna yksityiskohtaisessa käsittelyssä käymme sitten nämä pykäläesitykset.

17.31 **Päivi Räsänen kd:** Arvoisa herra puhemies! Koronakriisi uhkaa kaataa terveitä yrityksiä ja hävittää pysyvästi työpaikkoja. Sen vuoksi on tärkeää, että yritysten maksuvalmiutta tuetaan myös verotusmenettelyjen joustoilla.

Haluan tässä antaa hallitukselle kiitoksen siitä, että tämä esitys on tuotu eduskunnalle. Silloin kun lähetekeskustelua täällä tästä esityksestä käytiin, huomio kiinnittyi nimenomaan tähän viive- ja viivästyskoron suuruuteen, ja puhuttiin myös nollaviitekoron mahdollisuudesta. Nyt kun tätä valiokunnan mietintöä lukee läpi, tulen kyllä entistä vakuuttuneemmaksi siitä, että kristillisdemokraattien ja kokoomuksen esitys tässä on oikea: ei ole esitetty mitään vakuuttavia perusteluja sen puolesta, minkä vuoksi juuri tuo 4 prosenttia olisi se oikea taso. Kun ottaa huomioon, että myös suuri joukko Euroopan maita on päätynyt siihen, että koron perimisestä on luovuttu määräaikaisesti kokonaan, niin mielestäni se olisi paras ratkaisu myös täällä Suomen oloissa.

Eli kannatan vastalauseen muutosehdotuksia.

17.33 **Iiris Suomela vihr:** Arvoisa puhemies! Tässä on kyse vain yhdestä palasta hallituksen suuressa paketissa, jossa helpotetaan monella tapaa yritysten vaikeaa tilannetta näissä poikkeusoloissa.

Tietysti heti ensimmäisenä on syytä kiinnittää huomiota siihen, että veronmaksuun kohdistuvat helpotukset eivät tietenkään auta niitä kaikista pahimmassa tilanteessa olevia yrityksiä, joiden toiminta on saattanut valitettavasti pysähtyä kokonaan koronan takia. Eli nyt puhutaan lähinnä niistä yrityksistä, jotka edelleen pystyvät jonkinlaista myyntiä harjoittamaan, jotka edelleen pystyvät jonkin verran palkkoja maksamaan. Eli tavallaan määritelmällisesti nyt ei puhuta niistä yrityksistä, joiden tilanne on kaikista vaikein. Siksi tällaiset veronmaksun helpotukset ovatkin vain osa tätä laajempaa pakettia yritysten tilanteen helpottamiseksi — toki valtavan tärkeä osa, koska tällä pyritään nyt ennaltaehkäisemään sitä, että useampi yritys ei joutuisikaan siihen tilanteeseen, että kaikki toiminta lakkaa koronan tähden.

Toivottavasti tämä auttaa esimerkiksi niitä ravintoloita, jotka ovat nyt siirtäneet myyntiään take away -toimintaan. Se on edelleen luonnollisesti myyntiä, josta on verot maksettava, mutta varmasti monella kohtaa jää huomattavasti suppeammaksi kuin millaista toiminta olisi, jos asiakkaat saisivat tulla ravintolaan sisälle asti.

Tässä valiokuntakin painottaa, että veronmaksuun on mahdollisuus hakea joustoja muutenkin kuin tällaisten poikkeusjärjestelyjen kautta. Valiokunta on painottanut, että Verohallinnon on syytä joustaa näissä olosuhteissa, ja tätä myös muun muassa työ- ja elinkeinoministeriö omassa lausunnossaan valiokunnalle esitti.

Täällä aiemmin puhuttiin tästä veronkantolain 43 §:n 3 momentista, jonka mukaan poikkeuksellisesti voidaan jopa sallia nollakorko yritykselle, jos voidaan todeta, että todella mahdollisuuksia maksaa veroja takaisin korollisesti ei ole mutta jos korko olisi nolla, niin sitten maksaminen onnistuisi. Mietinnössä painotetaankin, että tätä mahdollisuutta olisi nyt tärkeä mahdollisimman joustavasti soveltaa yrityksiin.

Kuitenkin tällaisena laajempana, joustavampana järjestelynä esitetään verojärjestelyjen koron alentamista 7 prosentista 4 prosenttiin. Jo pelkästään tämä on aiheuttanut huolia niissä tahoissa, jotka ovat täysin riippuvaisia verotuloista ja myös työnantajamaksujen kautta tulevista tuloista. Nähdäkseni painava oli esimerkiksi kaikkia Suomen kuntia edustavan Kuntaliiton lausunto, jossa nostettiin esiin, että jo pelkästään tämä alennus saattaa monen kunnan kohdalla johtaa aivan merkittäviin verotulojen menetyksiin.

Siksi valiokunta painottaakin, että on tärkeää, että nämä menetykset kompensoidaan oikea-aikaisesti ja kattavasti. Totta kai tämä on asia, mitä on vaikea ennakoida, ja kun on vaikea ennakoida, on vaikea kompensoida oikea-aikaisesti, minkä tähden onkin tärkeää, että nyt kerätään tietoa siitä, miten tämän muutoksen vaikutukset etenevät, miten tämä vaikuttaa yrityksiin, millaiset yritykset tätä ylipäätään käyttävät, miten vaikutukset jakautuvat eri puolilla Suomea ja miten tämä sitten lopulta vaikuttaa kuntien verotuloihin. Sitten voidaan pohtia, pitääkö tehdä vielä joitain lisähelpotuksia, ja voidaan paremmin arvioida, miten näiden lisähelpotusten vaikutukset parhaiten kunnille kompensoitaisiin. Kunnat ovat jo valmiiksi vaikeassa tilanteessa, ja nähdäkseni olisi aika vastuutonta nyt lähteä äkkiseltään syömään kuntien talouspohjaa vielä enemmän tavalla, jolla on välittömiä vaikutuksia kuntiin ilman, että meillä on mitään kunnon tietopohjaa siitä, miten näitä vaikutuksia pitäisi kunnille kompensoida.

Arvioitahan meillä toki on. Jos maksujärjestelymenettelyn piiriin tulisi esimerkiksi 10 prosenttia veroista, niin tämän vuoden verokertymät alenisivat yhteensä 1,4 miljardilla eurolla ja kunnat menettäisivät 552 miljoonaa euroa verotuloja. Tämä siis vain, jos 10 prosenttia verotuloista menisi tällaisen järjestelyn piiriin. Nythän me emme voi tietää, kuinka suuri osa verotuloista menisi tällaisen järjestelyn piiriin. Tästä ovat yrittäjät ja elinkeinoelämä keränneet jo alustavaa kyselytietoa, ja sen ennakoinnin perusteella etenkin pienemmät yritykset haluaisivat tätä mahdollisuutta hyödyntää. Tämä on syytä huomioida, kun pohditaan, millainen korko on kohtuullinen. Kaikista vakavaraisimmat, parhaan luottoluokituksen omaavat yritykset voivat saada markkinoilta huomattavasti edullisempaa rahoitusta kuin 4 prosentin korollista rahoitusta, mutta ne yritykset, jotka tätä todennäköisimmin hyödyntäisivät, eivät kyllä kovin edullisen velan piiriin valitettavasti pääse.

Siksi onkin nyt entistä tärkeämpää todella tarkkailla, mitkä yritykset tätä käyttävät ja miten tämä korko niihin yrityksiin vaikuttaa ja tarvitseeko jatkossa tehdä jotain erityyppisiä toimenpiteitä ja erityyppisiä helpotuksia, ja sitten varmistaa, että ne vaikutukset saadaan kunnille kunnolla kompensoitua. Jos vaikutuksia ei kunnille kompensoida, huolena on, että

joissain yksittäisissä kunnissa voidaan joutua aika äärimmäisen tilanteen eteen talouskriisin kanssa.

Sen takia nähdäkseni hallituksen esitys on nimenomaan perusteltu, koska huoli etenkin kuntien taloustilanteesta on vakava ja syvä. Suosittelenkin jokaiselle edustajalle sen Kuntaliiton lausunnon lukemista. Siinä oli varsin painavaa ja huolestuttavaa asiaa jo pelkästään tämän esityksen vaikutuksista kuntiin. Joten tätä laajempiin toimiin en kyllä äkkiseltään ilman tarkempia tietoja ryhtyisi.

17.38 **Matias Marttinen kok:** Arvoisa herra puhemies! Me tiedämme sen, että koronavirus on aiheuttanut ennen kaikkea terveydellisen kriisin, mutta päivä päivältä meillä on käsissämme myös yhä laajempi taloudellinen kriisi. Sen takia tarvitaan laajamittaisia toimia, erilaisia toimia, jotka myös täydentävät toisiaan, jotta näitä pikaisen talouskriisin vaikutuksia pystytään helpottamaan ja jotta voimme myös varmistaa sen, että terveet yritykset eivät tämän kriisin myötä kaadu. Sen takia tämä hallituksen eduskuntaan tuoma esitys, jonka valtiovarainvaliokunta ja verojaosto ovat käsitelleet, yritysten maksujärjestelyihin menevien verojen koron osalta on yksi tärkeä toimi näiden muiden toimien lisäksi.

Täällä on käyty hyvää keskustelua siitä, mille tasolle tässä tilanteessa tuo korko tulisi asettaa. Itse näen asian niin, että koska kyseessä on täysin ennakoimaton šokki meidän talouteemme, johon yksikään yritys ei ole pystynyt varautumaan ennalta, niin on kaikki perusteet myös sille, että tässä tilanteessa määräaikaisesti näistä maksujärjestelyistä ei perittäisi korkoa ollenkaan. Näin ollen kokoomus ja kristillisdemokraatit ovat laatineet mietintöön erittäin hyvän vastalauseen, jossa esitetään, että viivekorko ja viivästyskorko vastaisivat määräajan korkolain mukaista viitekorkoa, joka on tällä hetkellä siis nolla.

Ymmärrän myös toisaalta ne näkemykset, mitkä liittyvät tähän esitykseen, joissa myös pyritään huolehtimaan siitä, että yrityksiä ei liian heppoisin perustein hakeudu näiden maksujärjestelyiden piiriin, minkä takia ehkä sitten taas korkoa on ollut aikaisemmin perusteltua periä. Mutta kuten totesin, kun tällä hetkellä kyse on erittäin vakavasta, nopeasti esiin tulleesta akuutista kriisistä, kaikki keinot, millä me voimme auttaa yritysten tilannetta, täytyy käyttää hyväksi. Tässä tilanteessa näkisin niin, että hallinnollisesti olisi kaikkein helpointa ja perustelluinta, että korkoa ei perittäisi ollenkaan, jotta sitten yritykset pystyvät helposti ja nopeasti järjestelemään veronmaksuaan eteenpäin, jotta myös turvataan sitten näiden yritysten kassavarantojen riittävyys ja varmistetaan se, että nämä yritykset pärjäävät myös tämän pahimman kriisin yli.

Mitä tulee sitten taas kuntien tilanteeseen, se on relevantti, hyvä huomio, tarpeellinen huomio, mutta valtiolla on käytettävissään kyllä myös keinoja, millä tätä tilapäistä kuntien verotulojen menetystä voidaan sitten kompensoida ja kattaa. Aikaisemminkin on käytetty näitä mekanismeja, joilla esimerkiksi valtionosuuksia on maksatettu aikaisemmin tiettynä vuonna ja sitten taas vastaavasti niitä on maksettu seuraavana vuonna vähemmän. Uskon, että valtiovarainministeriö löytäisi kyllä hyvän mekanismin, jolla tässä tilanteessa nyt, jos moni yritys hakee tähän maksujärjestelyyn mukaan ja veronmaksua lykätään, mikä myös sitten edelleen vaikuttaa siihen, että monien kuntien verotulot pienenevät, taas vastaavasti näille kunnille, kaupungeille voidaan kattaa se verotulojen menetys tilapäisesti. Uskon, että siihen on löydettävissä kyllä oikeinkin hyvä ratkaisu siltä osin.

Herra puhemies! Tämän pitemmittä puheitta, kokoomuksen ja kristillisdemokraattien tekemä vastalause on erinomainen. Se on täysin perusteltu, ja sitä on helppoa kannattaa. Toivon, että hallituksen riveissäkin sen sijaan, että puhutaan aina siitä, että seurataan ja val-

votaan ja pohditaan, ymmärrettäisiin se, että hätä on käsillä nyt. Ja sen sijaan, että tehdään lausumaa siitä, että tätä muutosta nyt seurataan, olisi ollut täysin perusteltua hoitaa tämä asia kerralla kuntoon, jotta sitten yrityksillä olisi käytössä yksi tärkeä tukielementti, jolla heidän tilannettaan voidaan helpottaa, koska kyllä ne viestit, mitä tällä hetkellä itselleni tulee yrityskentästä, ovat erittäin vakavia. Siellä on suuri huoli monella yrityksellä. Ilman että tämä talo tekee vaikuttavia, laajamittaisia toimia yritysten tilanteen helpottamiseksi, meillä on edessä konkurssiaalto, eivätkä nämä yritykset tietenkään maksa sitten enää sen jälkeen veroja, jos toiminta tulee päättymään. Elikkä tässäkin olisi hyvä katsoa nyt kyllä aika paljon pidemmälle eikä pelkästään pohtia sitä, mikä on valtion verotulojen vaikutus tällä hetkellä, vaan katsoa useamman vuoden sihdillä.

17.44 **Esko Kiviranta kesk:** Arvoisa puhemies! Politiikassa on tietysti hyvä osata erottaa pienet ja suuret asiat, ja se merkittävin asiahan on se, että yrityksille nyt on jo kahdessa ensimmäisessä lisäbudjetissa luvattu 1,45 miljardia euroa suorina tukina annettavia avustuksia, ja ne ovat tällä hetkellä haussa. Todennäköisesti näitä suoria tukia joudutaan vielä lisääkin antamaan.

Sitten jos verotuksesta puhutaan, se merkittävin asia on se, että Verohallinto lain suomissa rajoissa nyt alentaa tuloverotuksen ennakoita ilman erillistä selvitystä. Verohallinto hyväksyy tällä hetkellä vuoden 2020 ennakkoveron alentamista tai ennakkoveron eräkuukauden muuttamista koskevat hakemukset verovelvollisen oman ilmoituksen perusteella ilman välitilinpäätöstä tai muuta kirjallista selvitystä. Eli nyt huhtikuussa, ja jo maaliskuussakin, on voinut saada loppuvuoden tuloveroennakot pois ilman mitään sanktioseuraamuksia.

Tässä esityksessä, arvoisa puhemies, jota nyt käsittelemme, on kysymys jo maksettavaksi erääntyneelle verolle myönnettävästä maksujärjestelystä, siis aivan toisen tasoisesta asiasta kuin normaali veronmaksu. Maksujärjestelyhän voidaan veronkantolain mukaan myöntää, jos verovelvollisen veronmaksukyky on tilapäisesti alentunut elatusvelvollisuuden, työttömyyden, sairauden tai heikentyneen maksuvalmiuden taikka muun syyn vuoksi. Tämä maksujärjestelyhän tarkoittaa, ettei jo erääntynyttä veroa siirretä ulosottotoimen perittäväksi, vaan verolle vahvistetaan maksuohjelma, josta käyvät ilmi veronmaksuerät ja niiden uudet eräpäivät.

Koronaviruspandemiasta johtuvassa poikkeustilanteessa maksujärjestely edellyttää tämän esityksen mukaan vain, että verovelvollisella ei ole veroja ulosotossa ja että verovelvollinen on antanut kaikki veroilmoitukset sekä tulorekisteriin annettavat palkkatietoilmoitukset ja työnantajan erillisilmoitukset. Tässä on säännös, että maksujärjestelyn mukainen ensimmäinen maksuerä on nykyisen yhden kuukauden sijaan vasta kolmen kuukauden päästä maksujärjestelyn hyväksymisestä, ja Verohallinto lisää maksujärjestelyyn automaattisesti kaikki toukokuun 2020 loppuun mennessä erääntyvät verot, joita ei ole maksettu eräpäivänä.

Korkoa tässä esitetään tässä vaiheessa alennettavaksi 7 prosentista 4 prosenttiin, ja mietinnössähän on todettu, että tätä ollaan valmiita tarkastelemaan jo ensi kuussa uudelleen, kun tarkemmin selviävät nämä koronaviruksen taloudelle asettamat puitteet. Se on kuitenkin selvää, että tässä on kysymys merkittävästi myös esimerkiksi kuntien verotuloista. 0:aa prosenttiahan on mukava esittää — siinä on, ei nyt aivan astian makua, mutta melkoista populismin makua, kun se koskisi sitten kaikkia niitäkin, jotka eivät tarvitse tätä maksujärjestelyä. Eli kyllähän tietysti normaalisti yritykset maksavat veronsa, ja varsinkin kysymys

on jo maksettavaksi erääntyneestä verosta, ja siinä mielessä tuo 0 prosenttia on varmasti mahdoton esitys. Mutta minusta on aivan perusteltua kyllä tarkastella uudelleen, voitaisiinko tätä alentaa tästä 4 prosentista alaspäin.

17.48 **Kimmo Kiljunen sd:** Arvoisa puhemies! Tämä on yksi niistä isoista ratkaisuista tai osa näitä isoja ratkaisuja, joita Suomi on koronavirukseen liittyen nyt tehnyt, ja on hyvä ensin tarkastella tätä yleistilannetta. Meillä on kaksi vierekkäistä maata, Suomi ja Ruotsi, jotka ovat ottaneet tämän viruksen vähän eri tavalla vastaan. Suomi on voimakkaasti rajoittanut, Ruotsi on ollut vähemmän rajoittava. Suomen ottama malli maksaa taloudellisesti paljon, Ruotsin ottama malli maksaa ihmiselämissä ainakin tässä vaiheessa selkeästi enemmän kuin Suomen omaksuma linja. Arvoisa puhemies, minä olen vahvasti hallituksen tukena tässä, että tämä Suomen linja on ollut oikea. Elämä on tärkeämpi kuin talous. Talous on nähtävä välineenä.

Tässä suhteessa me tiedämme, että yritykset ovat vaikeuksissa, ja on hienoa, että hallitus tulee näillä esityksillään vastaan. Tässä on nyt kysymys sitten verotukseen liittyvästä järjestelystä, jossa — kuten tässä aikaisemmin on kuvattu — erääntyneitä veroja ei panna ulosottoon vaan mahdollistetaan se, että ne viivästyvät ja niille asetetaan tietty korko. Tämähän on tilapäisjärjestely. Se on heti huomattava, että tämä on tilapäisjärjestely, ja tässä tapauksessa se menisi elokuun loppuun.

Yhdyn edustaja Kivirannan näkemykseen siinä, kun hän pohdiskeli vähän näissä vaihtoehtoesityksissä olleita prosenttilukuja. Perussuomalaiset ovat esittäneet, että kun hallituksen kanta on, että 7 prosentista voidaan tämä korko asettaa 4 prosenttiin, niin perussuomalaiset asettavat sen 3,5:een, ja kokoomus, ymmärsin, kristillisten kanssa on 0:n kannalla. Edustaja Kiviranta kysyi, että onko siinä astian makua. Minä kysyisin — kun seuraavana on edustaja Heinonen vielä puhumassakin kokoomuksen puolesta — että politikoidaanko tässä nyt politikoinnin vuoksi. Nämä ovat enää pientä viilausta. Me tiedämme, että nyt on väliaikaisratkaisusta kysymys. Jos tämä kriisi syvenee, etenee, me joudumme tähän palaamaan — se koskee sitä määräaikaa, ja näitä prosenttiosuuksiakin joudutaan sitten arvioimaan — mutta onko tässä nyt tarve vain sitten oppositiolla opponoida opponoinnin vuoksi eikä asian vuoksi? Vähän näyttäisi, tuntuisi siltä noin sormituntumalta, kun tätä asiaa tarkastelee. Soisi sitä — mistä pääministerikin täällä useampaan kertaan on vedonnut — että olisi hienoa, että me voisimme eduskunnassa toimia näissä asioissa yksimielisesti, kun ne on järkevällä tavalla hoidettu, [Timo Heinonen: Ei ole!] emmekä järjestää tarpeettomia äänestysnäytelmiä täällä ja siinä mielessä osoittaa ikään kuin erilinjaisuutta, vaikka tosiasiassa ollaan samaa mieltä kuin hallituskin.

17.50 **Timo Heinonen kok:** Arvoisa herra puhemies! Me olemme oppositiosta tarjonneet yhteistyön kättä, ja tietysti silloin tähän, edustaja Kiljunen, kuuluisi se, että yhdessä näitä asioita voitaisiin valmistella. Teidän yhteistyönne on nyt kovin pitkälti sitä, että te annatte ja sanotte, että tässä tämä on, ottakaa se sellaisena kuin te annatte. Arvoisa edustaja Kiljunen, valitettavasti tässä esityksessä on korjaamisen varaa, ja olisi kannattanut kuunnella oppositiota tässä [Kimmo Kiljunen: Parhaillaan kuunnellaan!] ja etsiä yhteinen ymmärrys siihen.

Verojaoston puheenjohtaja, edustaja Pia Viitanen totesi, että viivästyskoron laskeminen on vaikeaa. Edustaja Viitanen, se ei ole sitä. Huomenna vain äänestätte nollan puolesta kokoomuksen ja kristillisdemokraattien esityksen mukaisesti.

Punkt i protokollet PR 55/2020 rd

Hallitus esittää siis viivästys- ja viivekoron väliaikaista alentamista tässä esityksessä 7 prosentista 4 prosenttiin. Alennettu korko laskettaisiin siis 1.3. tänä vuonna tai sen jälkeen erääntyville veroille ja maksuille, joita koskeva hakemus on tehty viimeistään 31. elokuuta tänä vuonna.

Me esitämme kuitenkin kristillisdemokraattien kanssa vastalauseessamme, että veronmaksun lykkäämisestä perittävä korko tulisi laskea määräajaksi 4 prosentin sijaan nollaan tämän poikkeuksellisen koronakriisin vuoksi.

Suomalaisten yritysten tilanne on erittäin tukala, ja tarvitaan hyvin erilaisia toimenpiteitä näiden yritysten auttamiseen. Me emme ole täällä eduskunnassa vain sen takia, että me lyömme jokaiseen paperiin leiman, että tämä oli nyt se ainoa oikea totuus, kun se, edustaja Kiljunen, ei sitä valitettavasti aina ole. Me olemme täällä sitä varten, että me esitämme näihin parannusehdotuksia ja korjausehdotuksia, ja sen takia me olemme yhtenä toisena toimenpiteenä esittäneet yrityksille alkuvuoden arvonlisäveron palautuksia. Se olisi nopea keino näiden teidän esittämienne varsin byrokraattisten, pitkiä jonotuksia ja viivästyksiä aiheuttavien hakemusten sijaan, ja se kannattaisi myös ottaa käyttöön.

Keskuskauppakamarihan viime kuun lopussa julkaisi kyselyn, ja siinä todettiin, että yli kolmannes suomalaisista yrityksistä katsoo konkurssin riskin kohonneen merkittävästi tämän nyt päällä olevan koronavirusepidemian vuoksi. Yritysten talousongelmat johtuvat nyt hyvin erilaisista syistä, mutta niihin lähes kaikissa tapauksissa on yhtenevänä tekijänä tämä koronakriisi. Eli lukuisat sellaiset yritykset, jotka olivat vielä tämän vuoden alussa ja tämän vuoden alkupuolella ihan hyvin pärjääviä ja menestyviä, ovat nyt poikkeuksellisen vaikeassa tilanteessa. Me emme kokoomuksessa voi katsoa sivusta toimettomina sitä, että nämä yritykset päästettäisiin tässä kriisissä konkurssiin. Niitä pitää auttaa erilaisilla keinoilla, ja ennen muuta tällaisessa poikkeuksellisessa tilanteessa, kun ongelmat ovat sellaisia, joihin nämä yritykset eivät ole itse voineet vaikuttaa. Ne ovat ulkoa tulleita ongelmia tämän koronaviruksen kautta ja ne ovat laittaneet nämä yritykset poikkeuksellisen tukalaan tilanteeseen. Siksi me vaadimme tehokkaampia toimenpiteitä.

Hallitushan perustelee tätä viivästyskoron laskua yritysten akuuteilla rahoitusvaikeuksilla, ja siitä nimenomaan tässä on kyse. Mutta kun edustaja Kiljunen kysyi, että onko tässä populismin makua, [Kimmo Kiljunen: Kyllä, kysyin vakavasti!] niin pitää kysyä nyt teiltä, arvoisa hallitus: kuinka huono yritysten tilanteen pitäisi olla, että tämä vasemmistohallitus olisi valmis laskemaan viivästyskoron nollaan? Ei tämän vaikeampaa tilannetta suomalaisille yrityksille ole enää tulossa kuin tällä hetkellä on, ja nämä yritykset eivät voi enää odottaa.

Me pidämme kokoomuksessa tärkeänä, että yritysten maksuvalmiutta tuetaan koronakriisin keskellä myös verotusmenettelyn tuntuvilla joustoilla. Sen takia me olemme kristillisdemokraattien kanssa yhdessä tehneet tähän parannusehdotuksen, mille me toivomme yhteistyön hengessä, hallitus—oppositio-rajat unohtaen, huomenna äänestyksessä tukea. Se olisi suomalaisille yrityksille ja suomalaisille työntekijöille reilu kädenojennus, että työpaikat säilyisivät tämän kriisin yli.

Tästä samasta syystä monissa muissakin maissa verojen maksupäivien lykkäämisen lisäksi myös viivästyskoron perimisestä on luovuttu kokonaan. Samanlaisia päätöksiä ovat tehneet Hollanti, Irlanti, Sveitsi, Kreikka, Iso-Britannia, Kypros ja niin poispäin. Ei tämä ole mikään ainutlaatuinen esitys, jonka me haluamme tuoda myös Suomen käyttöön. Me olemme tämän ihan hyvässä yhteistyön hengessä ojentaneet ja toivoneet, että se otettaisiin Suomessa myös käyttöön.

Isossa kuvassa meidän talouden toipuminen tulee riippumaan siitä, miten hyvässä kunnossa [Puhemies koputtaa] meidän yrityksemme tämän kriisin jälkeen ovat. Jos nämä yritykset ajautuvat nyt konkurssiin, meillä on edessä ensi syksynä poikkeuksellisen korkea työttömyys ja rajuja ongelmia perhetasolla. Sen takia me toivomme, että yhteistyön hengessä Sanna Marinin hallitus voisi kuunnella myös oppositiota näissä asioissa ja antaa tuen tälle erinomaiselle kokoomuksen ja kristillisdemokraattien tekemälle muutosesitykselle. Yrityksiä ei saa päästää kaatumaan verotuksen joustamattomuuden vuoksi.

17.57 **Johannes Koskinen sd:** Arvoisa puhemies! Täällä ovat verojaoston puheenjohtaja, edustaja Viitanen ja valtiovarainvaliokunnan varapuheenjohtaja, edustaja Kiviranta jo hyvin selostaneet mietinnön sisällöt ja siihen liittyvät jatkotyöedellytykset ja ponsilausuman myöskin.

Nyt on varmaan syytä todeta, että valtiovarainvaliokunta on hyvin nopeasti tämän asian käsitellyt ja pitää tärkeänä, että se saadaan käyttöön kentälle hyvin pian. [Pia Viitanen: Juuri näin!]

Tämä kaikkihan perustuu hyvin karkeaan arvioon, että vain 10 prosenttia yrityksistä käyttäisi tätä. Nyt jos sitä käyttää 20 prosenttia, niin tämä miljardimäärä, jota pitäisi esimerkiksi kompensoida veronsaajille ja erityisesti kunnille lykkäyksen ajalta, kaksinkertaistuisi saman tien. Ja miksei, hyvin on mahdollista, että se olisi 30 prosenttia, kolminkertaiset summat pitäisi järjestää. On hyvin mahdollista, että tämä summavaikutus on paljon isompi kuin mitä tässä esitetään arviona.

Erityisen tärkeää on sitten huomata se, että jos verrataan muihin maihin, niin kuin edustaja Heinonen äsken luetteli viisi kuusi maata, näissä maissa tyypillisesti ei ole käytössä työntekijöiden lomautusmahdollisuutta. Siellä tätä koronatukea on ohjattu suorana palkkatukena, ja näistä veron lykkäyksistähän valtaosa on työntekijöiden ennakonpidätyksiä ja työnantajamaksuja, jotka liittyvät maksettuun palkkasummaan. Meillä kun nopeutettiin lomautusta, tällaisia siirrettäviä summia ei ole. Meillä on ikään kuin valtaosa tästä massasta jo hoidettu, kun pystytään lomauttamaan, ja siirretään tämä yhteiskunnan tuki työttömyysturvan kautta maksettavaksi. Työnantajat vapautuvat suuresta osasta tämmöisestä menokuormastaan hyvin nopeasti eivätkä joudu keinotekoista työtä järjestämään tämän vaikean kriisin ajaksi. Tämä tuntuu kokoomukselta ja kristillisdemokraateilta kokonaan unohtuneen tässä polemiikissa.

Esimerkiksi yrittäjäjärjestöjen puolelta ja elinkeinoelämän järjestöjen puolelta oli kiittävä vastaantulo, kun tämä koko paketti ensimmäisen kerran julkistettiin. Veropuolen vastaantulo ei herättänyt juurikaan toiveita, että vielä enemmän pitäisi siirtää veroja tai korkoja valtion maksettavaksi. Tässä suhteessa tuo opposition politiikka ei näytä kovin kestävältä. Pitää ottaa huomioon se kokonaisuus niistä kaikista järjestelyistä, joilla yritysten tilannetta helpotetaan ja konkurssia vähennetään. Tämä suomalainen lomautusmahdollisuus on paljon tehokkaampi keino estää ja ehkäistä konkursseja kuin mitä ovat nämä kokoomuksen esittämät pikkuviilaukset tuohon korkoprosenttiin.

18.00 **Hannu Hoskonen kesk:** Arvoisa puhemies! Omalta osaltani lyhyesti vain sen verran, että valtiovarainvaliokunnan mietintö kuvaa hyvin tämän tilanteen vakavuutta ja sitä, että ne yritykset, jotka ovat joutuneet veronmaksujen takia vaikeuksiin, saavat korkoalennusta siitä ja myös maksuaikaa. Nyt kun tässä aivan oikein valtiovarainvaliokunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä verojaoston puheenjohtaja esittelivät tämän asian

syvän ytimen, niin ihmettelen sitä, että kun tässä mietinnössä ja perusteluissahan sanotaan aivan selvästi, että jos me ajaisimme tämän korkoprosentin nollaan, se johtaisi kuntien verotulossa todella järkyttäviin seurauksiin. Elikkä ei se tässä kannata. Nyt jos lähtee tekemään muka parannusta ja aiheuttaa vielä karmeamman vahingon, niin sekin kannattaa kertoa rehellisesti, jos meinaa sellaisen esityksen tehdä, niin kuin oppositio on tässä tapauksessa tehnyt.

Ja yksi asia vielä lopuksi: Nyt kun tämä koronakriisi on edessämme, niin siitähän emme ole nähneet vielä kuin vasta hyvin, hyvin pienen osan. Siitä, mitä siellä on tulossa, emme tiedä. Elikkä toivoisin nyt, että ihmiset keskittyisivät siihen, miten me selviämme pitkällä aikavälillä tästä kriisistä, ja siinä ei ole pienen kikkailun aika. Yhtä lailla voisi sanoa, kun tässä edustaja Heinonen puheenvuorossaan esitti toisten maiden verotuksesta pieniä knoppitietoja, miten tässä on käynyt, että varoittaisin kyllä sellaisesta menettelystä, koska kahden valtion verojärjestelmän vertaaminen varsinkin tässä tilanteessa — en pidä sitä kovin asiallisena, koska sehän johtaa siihen, että sieltähän voi poimia muiden maiden verotuksesta mieleisensä kohdan ja sillä perustella tässä valtiossa vaikka mitä tahansa. Toivoisin, että pysytään kuitenkin realismissa, koska tilanne on vakava.

18.02 **Pia Viitanen sd:** Arvoisa puhemies! Äskeisessä esittelypuheenvuorossani todella unohdin mainita siinä lopussa sen, että tähän sisältyy kaksi vastalausetta, mutta se on nyt tullut tässä keskustelussa ilmi.

Edustaja Heinosen puheenvuorossa valitettavasti tällaisissa kriisiolosuhteissa olin havaitsevinani hänellä hieman sellaista ärhentelyä, joka välttämättä ei ole tarpeen, koska mielestäni kyllä siellä jaostossa ihan yhteisvoimin, hyvässä yhteishengessä niin hallitus kuin oppositiokin pohtivat avoimesti tätä asiaa, että mikä se oikea korkotaso mahdollisesti olisi. Kohtuullisesti kuitenkin mielestäni pystyimme perustelemaan sen, että tämä nollakorko olisi kyllä varsin uskalias tässä tilanteessa. Olemme kirjanneet todellakin tähän mietintöön juuri sen, että jos esimerkiksi puolet yrityksistä käyttäisi tätä mahdollisuutta, kun tämä tulisi houkuttelevaksi luotoksi, se olisi tässä ja nyt sitten kunnille kaksi ja puoli miljardia verotulonmenetyksiä. Jokainen ymmärtää, että tämä yhtälö on hyvin vaikea, kun samaan aikaan kannetaan huolta siitä, miten kunnissa hoidetaan vaikkapa ihmisten terveyttä näissä kriisiolosuhteissa. Nämä ovat aika vakavia, isoja asioita, joista pitäisi katsoa kokonaisuus.

Valiokunnan puheenjohtaja Koskinen äsken erittäin hyvin kuvasi, että yritystenkin tukemisessa, mikä on sinänsä hyvin tärkeää, on järkevää katsoa kokonaisuus: mitä ovat toimenpiteet veropuolella, mitä ovat suorat tuet, mitä ovat erilaiset varsinaiset yrityslainajärjestelyt. Tämän järjestelyn tarkoituksenahan ei ole toimia yrityslainajärjestelynä vaan auttaa tilapäisissä maksuvaikeuksissa olevia yrityksiä välttymään konkurssilta, ja mikäli siinä onnistumme, totta kai se on tulevaisuudessa kasvua ja säästöä ja sitä kautta tietenkin erittäin tärkeä asia. Kyllähän niin oli, että kun tämä esitys tuli ja kun tämä oli valiokunnan asiantuntijalausunnolla, niin pääsääntöisesti kuitenkin siinä sanottiin, että tämä esitys on hyvä ja tarpeellinen — ja sitten asetettiin se kysymys, että onko se korko oikeasti juuri 4 vai tulisiko sen olla alempi. No, valiokunnan enemmistö päätyi tähän, kuten todettiin, perussuomalaiset päätyivät hyvin lähelle eli 3,5:een, ja voin aika lailla yhtyä siihen ajatukseen, minkä varmasti edustaja Välimäki kohta kertoo tästä perussuomalaisten vastalauseesta, että tämän ehdotuksen tarkoitus ei ole tavallaan tukea kaikkia yrityksiä eikä valtion tehtävä ole tarjota kaikille riskitöntä, jopa korotonta lainaa, ja nämä varsinaiset yritysluotot ovat ihan toisessa yhteydessä käsiteltävä, ja tästä olemme hyvinkin paljon samalla linjalla.

Todellakin tämä lausuma, jonka jaostossa teimme ja valiokunnassa hyväksyimme, oli nimenomaisesti kyllä tehty yhteistyöhengessä, koska siinähän me koko eduskuntana vaadimme ikään kuin hallitukselta jatkotoimia sen suhteen, että selvitetään nyt sitten, mikä voisi olla — emme me jaostona kykene tässä ja nyt, lyhyessä ajassa, käytännössä muutamissa päivissä selvittämään, mikä on tarkoituksenmukaisin korkotaso tässä tilanteessa. Se täytyy tehdä tiedon valossa ja varsinkin nyt, kun on niin otollinen ajankohta, puhemies, että seuraavan kolmen viikon aikana me tulemme saamaan merkittävällä tavalla lisää tietoa, kun näitä isoja veroeriä tulee maksuun, me saamme lisää tietoa, kuinka paljon sen myötä haetaan näitä järjestelyjä. Me tulemme siitä kolmen viikon päästä saamaan edelleen lisää tietoa, koska näistä maksamattomista veroista sitten lähetetään karhuja ja varmaan sen jälkeen haetaan taas lisää järjestelyihin. Me olemme paljon suuremman informaation varassa tulevan kuukauden aikana, ja esimerkiksi jo toukokuussa tehdään jo seuraavaa lisätalousarviota, missä on jo mahdollista palata tähän asiaan, jos silloin on tarpeellista.

Ei varmasti lähiaikoina tule se vaihe, että yritykset eivät tule tarvitsemaan tukea. Sitä tullaan valitettavasti tarvitsemaan pitkään, ja silloin, jotta rahaa riittäisi niin sanotusti kaikkeen, on tärkeää, että valtiokin katsoo sen kokonaisuuden, mitkä ovat ne kaikkein tehokkaimmat keinot tukea yrityskenttää myös pitemmällä aikavälillä ja tulevaisuudessa, ja siksi esimerkiksi tämän osalta voi olla hyvinkin mahdollista, että tarvitsemme tämän jatkoajan sitten tämän maksujärjestelmän pituuden suhteen. Siksi tarvitsemme aikaa sen verran, että meille valmistellaan hallituksen toimesta näitä kokonaisuuksia, joita me eduskunnassa käymme läpi, hyväksymme mietintöjä, vaikutamme, lähetämme terveisiä, mutta me emme täällä voi sitä valmistelutyötä tehdä, ja siksi mielestäni tämä ponsi oli, puhemies, erityisen perusteltu.

Kiitos kaikille erittäin hyvästä yhteistyöstä. Me olemme saaneet todella joutuisasti ja nopeasti isoja kokonaisuuksia läpi, ja vilpittömästi kiitän siitä kaikkia eduskuntapuolueita ja myös hallitusta nopeasta esityksestä, jonka se antoi, ja kyllä täytyy hattua nostaa myös eduskunnan virkamieskunnalle, esimerkiksi valiokuntaneuvokselle, joka on tehnyt paljon, paljon työtä saadakseen nopeasti näitä asioita avuksemme eteenpäin.

18.07 **Ville Vähämäki ps:** Kunnioitettu puhemies! Niin, kyllä vahvistan tämän, mitä jaoston puheenjohtaja Viitanen sekä valiokunnan puheenjohtaja Koskinen tässä sanoivat, että kyllä hyvässä hengessä jaostossa oppositio ja hallitus työskentelevät näinä hankalina aikoina ja koetetaan saada sieltä esityksiä sitä vauhtia läpi, että ne sitten myöskin meidän elinkeinoelämää auttavat. Tässä on yksi oikein hyvä ehdotus tullut hallitukselta. Tässä esityksessä tavallaan on kysymys kahdesta hyvästä: toisaalta siitä, miten pystytään auttamaan nämä yhtiöt yli tämän vaikean tilanteen, toisaalta siitä, miten pystytään pitämään kiinni siitä, että valtion tulopuoli on ennakoitavissa ja että kuntapuolen taloudesta pidetään kiinni. Tämähän hyödyttää sellaisia yhtiöitä, joilla vielä liiketoimintaa on, myynnit menevät eteenpäin ja alvit juoksevat, palkanmaksuvelvoitteet on edelleen.

No, nyt sitten, kun katsotaan tätä kokonaisuutta, meidän aina täytyy miettiä sitä, missä kontekstissa me olemme. Tehdään nopealla aikataululla päätöksiä. Koetetaan tehdä niin hyviä päätöksiä kuin vain pystytään, ja myöskin oppositiossa koetetaan esittää niin hyviä ajatuksia kuin vain pystytään. Minkä takia näin? Kun katsoo tätä kokonaisuutta, niin me olemme aika tyytyväisiä itse asiassa näihin toimenpiteisiin. Ne ovat oikeansuuntaisia, ja tukipolitiikkaa täytyy huomioida kokonaisuutena. Tämä on yksi palanen siinä. Ja kun sanoin, että olemme tyytyväisiä, niin itse asiassa myöskin opposition tekemistä ehdotuksista

on hyvin iso osa, jos eivät jopa kaikki, nyt tullut jo toteutettua, ne toimenpide-ehdotukset, mitä on annettu joko julkisesti tai sitten vähäsen pöydän alta eteenpäin.

Tosiaan nämä ovat kokonaisuuksia. Meidän pitää tunnustaa se, että valtio ei ole pankki. Valtion tehtävä ei ole myöntää edullisia lainoja kaikille yhtiöille — ei todellakaan ole, me toteamme sen tässä vastalauseessa aika hyvin. Tämä hallituksen ehdotus on hyvä: mennään 7:stä 4:ään. Me vastalauseessa ehdotamme 3,5:tä sen takia, että siellä ovat nämä vähennysoikeudet. Sanotaanko näin, että ehkä olennaisempi osa tässä meidän vastalauseessamme on se, että me ehdotamme tämän voimassaoloajan pidennystä vuoden loppuun asti. Hallituksen ehdotuksessahan tämä päättyy 31.8., me esitämme sitä tosiaan vuoden loppuun asti eli neljän kuukauden pidennystä, mistä tullaankin sitten tähän edustaja Kiljusen esittämään puheeseen, minkä alkuosa alkoi hienosti elämän kunnioittamisesta ja loppuosa meni tähän politikointiin. Eivät nämä ole politikointia, vaan nämä ovat tosiasiallisia ehdotuksia, mitkä olisivat myöskin toteuttamiskelpoisia, koska pidän kunnia-asiana esittää sellaisia ehdotuksia, jotka ovat toteuttamiskelpoisia, ja hallituksen esityksen valmistelu ja ne talouslaskelmat, mitkä siellä olivat, olisivat mahdollistaneet tämän 3,5:n, mutta ne eivät mahdollista tätä muitten oppositiopuolueitten esittämää nollaa.

Kuten tässä hyvässä hallituksen ehdotuksessa mainitaan, ja mietinnössä on tämä valiokunnan lausumaehdotus, tilannettahan pystytään katsomaan sitten myöhemmässä vaiheessa uudestaan. Voi olla tilanne, että jos kolmen viikon päästä tai puolentoista kuukauden päästä todetaan, että asiat ovat muuttuneet johonkin suuntaan, niin sitten tehdään muutoksia myöskin tähän lainsäädäntöön.

Näin ollen teen ehdotuksen siitä, että vastalauseen 1 mukaiset pykälämuutosehdotukset toteutetaan ja samalla myöskin tätä voimassaoloaikaa pidennetään vastalauseen 1 mukaisesti tuonne vuoden loppuun asti. [Sosiaalidemokraattien ryhmästä: Hyvä puheenvuoro, rakentava!]

18.11 **Riikka Purra ps:** Arvoisa puhemies! Hallituksen esitys näistä verotusjoustoista on välttämätön ja aivan oikea, mutta kuten edustaja Vähämäki tässä edellä esitti, viivästyskoron madaltaminen riittävästi mutta ei liikaa on kannatettava, eittämättä järkevä lähestymistapa. Korottomuus ei olisi kannattava järjestely, minkä valiokunta mietinnössään hyvin toteaa. Lisäksi, kuten edustaja Vähämäki totesi, esittämämme 3,5 prosentin viivästyskorko on syytä pitää voimassa vuoden 20 loppuun saakka.

On hyvä, että hallitus seuraa tarkasti tämän muutoksen vaikutuksia niin verotuottoon kuin yleisemminkin yritysten taloudelliseen toimintakykyyn nähden.

Arvoisa puhemies! Kannatan siis edustaja Vähämäen esitystä.

18.13 **Kimmo Kiljunen sd:** Arvoisa puhemies! Edustaja Heinonen valitettavasti on poistunut, mutta hän esitti minulle kysymyksen siitä, että mikä olisi se tilanne, jolloin hallitus olisi valmis pudottamaan tämän erääntyneiden verojen koron nollaan prosenttiin, ellei se ole juuri nyt tässä hurjassa kriisitilanteessa. Kun hän esitti sen kysymyksen suoraan minulle, niin minä melkeinpä vastaisin: ei sellaista tilannetta edes ole. Tässä on jo useita perusteita tullut vastaan sille, miksi ei ole järkevää, että tämä erääntyneen veron korko pudotettaisiin nollaan. On useitakin perusteita sille, että se ei ole järkevää:

Ensinnäkin, kuten edustaja Vähämäki täällä aivan oikein sanoi, ei valtion tehtävänä ole antaa nollakorkoisia luottoja kaikille yrityksille, niin kuin tämä tässä tapauksessa tarkoittaisi, ja se on aivan oikea lähestymistapa tähän kohtaan.

Ja toinen, jonka edustaja Koskinen ja edustaja Viitanen täällä toivat hyvin vahvasti esille, että jos mentäisiin nollan prosentin tasolle, niin tämähän johtaisi räjähdysmäisiin verotulojen menetyksiin, ainakin väliaikaisesti, suuriin verotulojen menetyksiin ennen kaikkea kunnille mutta myöskin valtiolle, ja tämäkään ei ole taloudellisesti järkevää. Siinä mielessä tämmöistä tasoa, että mennään nollaan, ei näillä talouspremisseillä, joilla me toimimme, ole järkevää edes miettiä.

Haluaisin edustaja Vähämäelle sanoa siitä, kun hän pohdiskeli tähän suuntaan, että 3,5 prosenttia vai 4 prosenttia, että te olette perustelleet huolella sen, että tämä 3,5 prosenttia on se oikea luku. Minä varmaan vastaisin teille sillä tavalla, kun en ole asiantuntija tässä suoraan, että varmaan 3,5 ja 4 prosenttia, molemmat, ovat mahdollisia lukuja. Ei kai tässä kukaan voi kiistää sitä, ja siitä se politikointiargumentti tavallaan tulikin, että miksi täytyy ottaa erilainen luku, kun ollaan käytännössä samasta asiasta puhumassa: ollaan varovaisia tässä mutta annetaan selkeä helpotus yrityksille viivästyneiden verojen maksamisen osalta. Sen takia tässä tuli se maku, että ei ole tämä promillejen ero tässä olennainen, vaan olennaisin kysymyshän tässä on se, että ylipäätään erääntynyttä veroa ei edellytetä maksettavaksi välittömästi eli se ei mene ulosottoon, vaan sen voi todellakin viivästyttää laillisesti. Se on tämän esityksen tärkein sisältö. Se sitten, mikä siellä on se prosenttiosuus, on todellakin pilkunviilaamista, ja sen takia minä esitin tämän huomion teidän suuntaanne, että oliko sekin kuitenkin tämmöistä politikointia politikoinnin vuoksi.

Riksdagen avslutade den allmänna debatten och avbröt behandlingen av ärendet.